

בבית המשפט העליון**ע"א 10738/04**כבוד הנשיא א' ברק **בפני:**אופקום 2000 אינק **המערערת:**

נגד

המשיבים:

1. קומברס מערכות בע"מ
2. ג'יקוב פנקובסקי
3. אבי ולינגשטיין

ערעור על החלטת פסלות של בית משפט השלום בתל אביב-יפו **בת.א. 174111/02 מיום 9.11.04** שניתנה על ידי כבוד השופט טל שחר

בשם המערערת: עו"ד אורי דניאל ; עו"ד שירי דיאמנט

בשם המשיבים: עו"ד יורי נחושתן ; עו"ד עופר יובל

חקיקה שאוזכרה:

[תקנות סדר הדין האזרחי, תשמ"ד-1984: סע' 471ג\(ה\)](#)

פסק-דין

ערעור על החלטת בית משפט השלום בתל אביב-יפו (כבוד השופט טל שחר) מיום 9.11.04 שלא לפסול עצמו מלשבת בתיק **ת.א. 174111/02**.

1. המערערת תבעה את המשיבים בבית משפט קמא בתביעה כספית לתשלום דמי שירותים. היא טענה, כי סיפקה שירותי שיווק למשיבה 1, על פי הסכם שנכרת במעורבות המשיבים 2 ו-3 (מנהלים במשיבה 1), אך, לא שולמו לה דמי השירותים המגיעים לה. ביום 14.4.04 התקיימה ישיבת הוכחות ראשונה בתביעה בפני השופט טל שחר. המשיב 2 לא התייצב מחמת עיכוב בטיסתו לישראל. בא כוח המערערת ביקש כי

תיקבע ישיבת הוכחות נוספת לשמיעת המשיבים 2 ו 3 ברצף, כעדי הגנה "ללא שיוכלו לדעת זה מזה על פרטי עדותם" (פרוטוקול הדיון מיום 14.4.04, עמ' 18). בא כוח המשיבים הסכים לבקשה. בית המשפט החליט כי "בנסיבות אלה ומשהשעה כבר 15:00 אקבע ישיבה המשכית" (פרוטוקול הדיון מיום 14.4.04, עמ' 19). ביום 13.7.04 התקיימה ישיבת ההוכחות הנוספת. בא כוח המערערת ביקש שהמשיב 3 לא יהיה נוכח בזמן מתן עדותו של המשיב 2. בא כוח המשיבים התנגד לבקשה זו. בעקבות זאת, המערערת ביקשה לדחות את התביעה כנגד המשיב 3. בית המשפט דחה את התביעה כנגד המשיב 3, תוך שהוא מחייב את המערערת בהוצאותיו בסכום של 120,000 ש"ח בתוספת מע"מ. זאת, כך נקבע, לאור היקף התביעה שמסתכם בכ- 2 מליון ש"ח ולנוכח התנהלות המערערת, אשר יכלה לצפות מראש את התרחיש שבגינו ביקשה לדחות את התביעה כנגד המשיב 3. בתום הישיבה קבע בית המשפט מועדים להגשת סיכומים בכתב.

2. ביום 29.7.04 ביקשה המערערת לפסול את השופט שחר. היא נימקה זאת בסכום ההוצאות העצום, לטענתה, שנפסק לחובתה בעקבות דחיית התביעה כנגד המשיב 3. כן סמכה את ידיה על החלטות שונות שניתנו במהלך שמיעת ההוכחות, ועל מספר התבטאויות של השופט שחר בנסיון להביא את הצדדים לפשרה. לבקשה צורף תצהיר בא כוחה של המערערת. המשיבים טענו, כי בקשת המערערת אינה מגלה עילה לפסילת בית המשפט.

3. השופט שחר דחה (ביום 9.11.04) את הבקשה בהחלטה מנומקת ומורחבת. בהחלטתו זו התייחס לטענות הפסלות השונות שהועלו. הוא דחה אותן וקבע כי דעתו איננה מגובשת ואין חשש ממשי למשוא פנים. אך, הוא גם התבטא כלפי בא כוח המערערת בחריפות. כך למשל קבע, כי "לא 'משחק מכור' מצד בית המשפט יש כאן, אלא 'משחק מכווער', ומצד מגיש הבקשה נוכחית" (פסקה 25). עם דחיית בקשת הפסלות, קבע בית המשפט קמא מועדים חדשים להגשת סיכומים.

4. על דחיית בקשת הפסלות הוגש הערעור שבפני. לצד ערעור הפסלות התבקשה הפסקת ההליכים בבית משפט השלום עד למתן החלטה בערעור. המשיבים התנגדו לבקשה. לטענתם, בבקשה זו המערערת מבקשת להביא לידי החלפת השופט שחר, אשר עומד לפרוש מכס השיפוט. הבקשה התקבלה (ביום 9.12.04) וההליכים בבית משפט השלום הופסקו.

5. את ערעור הפסלות מבססת המערערת על הביטויים הקשים בהחלטת הפסלות עצמה של בית משפט קמא. לטענתה, החלטה זו מלמדת על עמדתו של בית המשפט לאורך כל המשפט, בבחינת "סופו מעיד על תחילתו". כן היא מסתמכת על פסיקת ההוצאות הגדולות יחסית ועל החלטות דיוניות שונות שניתנו במהלך המשפט ובכללן החלטה שניתנה (ביום 11.11.04) בבקשה לתיקון פרוטוקול. המשיבים טוענים, כי כלל לא הוכחה קיומה של עילה לפסילתו של בית המשפט בכל אחת מטענות המערערת. ביחס להחלטת השופט שחר מיום 9.11.04 נטען, כי חריפותה היא פועל יוצא של התקפות המערערת על בית המשפט וכי אין בה כדי להקים חשש ממשי למשוא פנים.

6. לאחר שעיינתי בטענות המערערת, בקשתי (ביום 9.12.04) את התייחסותו של בית משפט השלום לערעור הפסלות (בהתאם [לתקנה 471ג\(ה\)](#) [לתקנות סדר הדין האזרחי](#), התשמ"ד-1984). וזאת, בעיקר, ביחס להתבטאויותיו בפסקאות 1, 3, 8, 10 ו-25 להחלטה מיום 9.11.2004. בהתייחסותו להתבטאויות האמורות מציין השופט שחר, כי הן נכתבו כתגובה לטענות והאשמות חסרות שחר שהוטחו כנגדו במסגרת בקשת הפסילה. הוא סקר את הטענות האמורות וציין כי הן "אמירות וייחוסים מעוררי פלצות (ואודה על האמת: כך אני חש גם וביתר שאת בעת ציטוטם הנוכחי ועיון נוסף בריכוזם, המזעזע את הדעת, את הבריאות ואת המוראל השיפוטי)" (עמ' 12). לדבריו, החלטתו החריפה היא התגובה המתבקשת להאשמות פוגעניות אלה. לבסוף, השופט שחר חוזר ומציין, כי אין בהתבטאויות אלה כדי להקים עילה לפסילתו מלשבת בדין.

7. לאחר שעיינתי בחומר שבפני, נחה דעתי כי דין הערעור להידחות. טענות המערערת מכוונות כנגד התבטאויות של בית המשפט במסגרת החלטתו שלא לפסול עצמו מלשבת בתביעה שהגישה המערערת כנגד המשיבים. השאלה העומדת לדיון היא, האם יש בהתבטאויות אלה משום עמדה סופית היוצרת חשש ממשי למשוא פנים. כפי שכבר נקבע בפסיקה, סופיות העמדה נגזרת מן האופן שבו הובעה ומן המסגרת הדיונית בה הובעה והוכרעה (ראו [בג"ץ 2148/94 גלברט נ' יושב ראש ועדת החקירה, פ"ד מח\(3\) 573, 588-589, 604-606; ע"א 1016/97 פייקוב נ' פייקוב-תמיר \(לא פורסם\)](#)). ודוק: לא טיבה המעליב או הפוגעני של ההתבטאות הוא שעומד למבחן, אלא העמדה שמצויה בבסיס ההתבטאות (ראו [ע"א 10770/03 פרנקל נ' אובולניק \(לא פורסם\)](#); והשוו עם [ע"פ 1988/94 בראון נ' מדינת ישראל, פ"ד מח\(3\) 608, 625](#)). התבטאויות בית המשפט מופנות, בעיקרן, כלפי התנהלות בא כוח המערערת במסגרת בקשת

הפסלות. הערות אלה אינן מופנות כנגד המערערת. אין בהן משום התייחסות לגופו של ההליך המתנהל בבית המשפט. בית המשפט אף ציין בעניין זה, כי "אין ולא היתה לבית המשפט כל דעה קדומה כלפי מי מהצדדים בתיק זה, דעת בית המשפט נותרה פתוחה ולא נעולה עד לתום הדיון" (עמ' 8 להחלטה מיום 9.11.04). הנני סבור, כי אין בהתבטאויות אלה – אשר מוטב היה להן שלא ייאמרו – משום גיבוש דעה של בית המשפט ביחס לתוצאת ההליך. חזקה היא כי בית המשפט ידון בעניינה של המערערת בלב פתוח ועל בסיס חומר הראיות שלפניו בלבד. מכיוון שכך, נחה דעתי כי אין בהתבטאויות בית המשפט, הגם שהן חריפות, משום חשש ממשי למשוא פנים. גם בהחלטותיו האחרות של בית המשפט אין כדי להקים עילת פסלות. הדרך לתקיפת החלטות אלה היא בהליכי ערעור על פי סדרי הדין (ראו [ע"א 7186/98](#) מלול נ' ג'אן (לא פורסם); [ע"א 8681/03](#) בורנשטיין נ' סטולמן (לא פורסם)).

אשר על כן, הערעור נדחה. המערערת תישא בהוצאות המשיבים בסכום כולל של 4000 ש"ח.

ניתן היום, ו' שבט, תשס"ה (16.01.05).

ה נ ש י א